

munitie en mondvoorraad en de snelle verplaatsing van troepen, en hoe defensie heel wat economischer is dan een massa mensen en munitie verblindend offensief.

Den volgenden avond, bij een whisky-soda, werd er verder gevochten. We zaten in de hut van den scheepsdokter, in de midscheeps. Onder ons stommelden de machines, zoemde een dynamo. Door de open patrijspoorten ruischte het voorbijrimpelende water, snaterde het debat van de groep in de dekstoelen. Terwijl achter de open cirkel van een poort de maan als een oranje lampion opdook uit het blauwzwarte water van de Caraïbische Zee, betoogde Herr Rankenthal hoe doorbreken door een goed geconstrueerde machinegeweer-stelling zonder langdurige artillerie-preparatie onmogelijk was, absoluut onmogelijk. Natuurlijk kon de vijand geschut en troepenmacht concentreeren in een sector, maar dat werd gezien door de uitkijkposten, door de luchtverkenning. Mobiele corpsen en snelvuur werden dan onmiddellijk telefonisch ontboden op bedreigde punten, etc.

Omdat onze gastheer, de oude Spaansche dokter, was ingedommeld, werd het gesprek beleefdheidshalve op andere onderwerpen gebracht. De medische wetenschap kreeg de beurt: loopgraafziekten, infecties, ongedierte en serums werden er bij gesleurd. Hypermodern diende de jonge Zuid-Amerikaan liefst alle medicamenten als injectie toe, dan vermeed je de maag en de spijsvertering. Meteen in het bloed, dat gaf het beste effect. Leve de naald en de kleine ampulen!

Zijn bejaarde collega vatte hierover vlam: onzin! leugen! rommel! Weg met dat moderne gedoe. Of droeg de ander soms ook al het geheim van dood en leven in zijn vestjeszak? De oude heer was ineens klaar wakker, ratelde door als een op gang gebrachte motor, en smeed met voorbeelden en voorvallen van vroeger, moorddadig gesticuleerend met beide handen. Korte tegenwerpingen met woorden als statistiek... een halve eeuw hygiëne... aseptische obstetrica... wetenschappelijke bacteriologie, cijfers, resultaten!... wonden hem steeds meer op. Vroeger werden de menschen ook oud. Zijn grootvader en zijn overgrootvader, allebei plattelandsdokters, waren stokoud geworden. Een goed ras, goede voeding, en manzanilla drinken, dat was beter dan statistiek, en ampulen-rommel, en wie zulke prutserij gebruikte was een rommeldokter!

Het protest van den jongen arts, eerst gematigd en zeker want gesteund door jongere kennis, werd opeens plat en klein. We wisten dat de oude heer nog laat getrouwd was, en dat zijn betrekkelijk jeugdige vrouw ergens in Spanje woonde. Op zijn tafel stond haar portret. Wijzend daarop, en met de rug van zijn andere hand langs het voorhoofd van den ouden collega strijkend, sarde de beleedigde, kwasi zoetsappig:

— Even voelen of de horentjes al doorbreken.

Herr Rankenthal zei geen woord meer, stond op en ging heen.